

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 vin., za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošlji upravništvu „Rodoljuba“ v Ljubljani, vse spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za oznanila plačuje se od štiri-stopne peti - vrste 16 vln. če se enkrat tiska; 24 vln. če se 2krat, in 30 vln. če se 3krat ali večkrat tiska.

Pisma izvolijo naj se frankirati. Rokopisi se ne vračajo.

21. števil.

V Ljubljani, dne 3. novembra 1904.

XIV. leto.

Slovenska dekadence?

Kdor mirno in nepristransko motri valovanje javnega življenja na Slovenskem ter zna prepoznati pojave, ki jih je videti pri vseh važnejših dogodkih, ti stega morajo obiti zle slutnje za prihodnost. Kaj pogostoma se namreč porajajo pojavi, ki kažejo, kakor da je slovenski narod popadla nekaka politična anemija, kakor da se ga loteva sušica, ki sicer počasi a vendar vidno napreduje in uničuje zdrave instinkte, zlasti narodno energijo, krepost, voljo in razum ter treznost in preudarnost v vseh slučajih, ki jih nanese življenje. Zlasti širše plasti naroda prevzema neka vdanost v usodo, neka slabotnost v odporu neka lenoba in letargija v vseh javnih zadevah, ki je pri zdravih narodih ni opaziti.

Najeklatantnejši dokaz zato je stališče, ki je zavzema med narodom klerikalna stranka. Dejstvo, da more taka stranka, s takimi ljudmi sploh med Slovenci eksistirati, da ima med kmet-skim ljudstvom zaslombo in da se ji pridružujejo celo akademično izobraženi ljudje, to je ne samo žalostno, to ni samo sramotno, to je naravnost dokaz slovenske dekadence.

Kaj je klerikalna stranka na Kranjskem? Par sto duhovnikov, ki stoje v službi neke rimske klike, ki izkorišča transcendentalna nagnenja mase, da si pridobi kar največ moči in izmolze iz narodov kar največ denarja. Par sto teh duhovnikov je znalo „spreobrniti“ in v klerikalne mreže vloviti potomce takih ljudi, ki so nekaj s sekirami in kosami naskakovali župnišča in samostane, takih ljudi, ki so Trubarja nosili na rokah, takih ljudi, ki so raje šli v prognanstvo in v ječo, kakor da bi se uklonili papistom, takih ljudi, ki so se dali samo z ognjem in mečem pokatoličani.

Ko bi bila ta duhovščina že kaj storila za narod, bi se temu že ne ču dili. Ali ta duhovščina ni za narod ničesar storila. Namesto, da bi mu bila vcepila prave religioznosti, ga pusti v najsurovejšem paganizmu in fetišizmu; npravno in kulturno je duhovščina puščala narod vedno na tisti stopnji, kakor turški paše svojo rajo, gospodarsko ga je prepuščala njegovi usodi in vedno le v svoje sebične namene izkoriščala narodova stremjenja po napredku v gospodarstvu, v omiki in v npravnosti.

Pa denimo, da se je ta narod dal ujeti samo vsled silovite duhovniške agitacije, samo vsled krutega dušnega in materialnega terorizma in ker je bil sam sebi prepuščen ter ni imel nikogar, ki bi mu šel z dobrimi sveti na roke. To, da narod, da masa kmetskega ljudstva to stranko tudi sedaj še trpi in da se tudi sedaj še uklanja duhovniškemu pritisku, to je gotovo znak dekadence. Vsak zdrav narod, tudi če je klerikalen, bi bil tako stranko kot so naši klerikalci, po tem, kar so ti klerikalci v zadnjih desetih letih gre-

šili, s poleni segnal iz javnega življenja, medtem ko tava naš kmet za njimi kakor ovca za mesarjem, ki jo žene v klavnico.

Klerikalci so sto in stokrat pokazali, da so stranka, ki eksploatira slovenski narod in vse njegove interese v samopridne svoje osebne in strankarske namene.

Kje na svetu se upa kaka stranka s takim cinizmom in s tako brezstidnostjo izkoriščati religijo za samopašne namene ljudi, ki se v svojem srcu smejejo vsaki religiji? Pri nas pa lahko z vero počenjajo njeni zakupniki, kar hočejo, lahko jo zlorablajo, lahko počenjajo z njo tako, da se mora spodobnemu človeku vse pristuditi; a ravno najvernejši ljudje nič ne ugovarjajo.

Kje na svetu se upa kaka stranka uganjati z nacionalnimi ideali take predpustne burke, kakor jih že leta in leta uganjajo naši klerikalci. Danes proglašajo narodnost za poganstvo, za posledico babilonskega greha, jutri se izigravajo za najradikalnejše narodne radikalce; danes oznanjajo evangelij miru in spravljivosti, jutri pravijo, da je najhujši boj proti Nemcem nujno potreben. Pri tem pa sami po svojih šolah pospešujejo germanizacijo slovenskih otrok in pošiljajo svoje otroke v nemške šole; pri tem ne store ničesar za narodno korist, nego jo še na vseh koncih in krajih oškodujejo s tem, da najvažnejše narodne zadeve fruktificirajo za svoje umazane namene. Svet ga še ni videl večjega in ostudnejšega komedijantstva, kot ga uganjajo klerikalci s svojim narodnjaštvom v zadnjem času — a masa, tista masa, ki je tem ljudem dala v roke mandate, gleda to ravno tako ravnodušno, kakor je gledala početje klerikalcev tedaj, ko jim je kazalo, proglašati narodnost za poganstvo.

In isti pojav se vidi tudi na gospodarskem polju. Ni ga kmalu kje dobiti takega očitnega sleparstva, kakor je klerikalna gospodarska organizacija. Prej so samo posamezni duhovniki drli kmeta, zdaj ga pa dero vsak zase in potem še skupno kot stranka potom gospodarske organizacije. Klerikalne korifeje si polnijo pri tem žepe, kmet plačuje in plačuje — sicer pa pusti, da se svet suče kakor ve in zna.

To so nadvse žalostni pojavi. Slovenski kmet, to je očitno, je hudo bolan. Navedeni znaki so očitni dokazi akutne dekadence, in vsakemu, komur je narod res pri srcu, ki ni naroden samo v veseli družbi, se vsiljuje vprašanje: Kam jadramo in kaj bo konec tega procesa?

Vojna na Daljnem vztoku.

Poročilo generala Saharova.

General Saharov je poslal generalnemu štabu v Petrograd tole poročilo:

V torek 25. pr. m. zjutraj so Japonci na levem krilu naše armade odkrili z dveh sosednjih gričev ljut ogenj na utrdbe enega izmed naših polkov. Oddelek lovcev-prostovoljcev je pregnal sovražnika z obeh gričev a se je nato zopet umaknil na svoje pozicije, ker so Japonci jeli z vso silo obstreljevati s topovi to točko.

V sredo so se naši kozaki prapori odpravili na rekognosciranje v smeri proti Kekevtaju. Ena divizija pod poveljstvom kneza Tumanova je prisilila sovražnika pri Kajlatovi na desnem bregu reke Kung nasproti Kekevtaju, da je naš voj, obstoječ iz 1500 pešcev s štirimi topovi in iz dveh eskadronov, zavzel močne bojne pozicije. Stotnija poročnika Jagotina, katero je na krilu podpirala še druga stotnija, je napadla sovražno konjenico in pehoto in jo primorala, da se je umaknila v vas Kajlatoza. Na naši strani so bili trije vojaki ubiti, dva pa ranjena. — Tudi na našem desnem krilu je 26. t. m. prodrlo več vojev pod poveljstvom polkovnika generalnega štaba Glazerja v svrhu rekognosciranja proti japonskim pozicijam. Po poldrugour nem bombardiranju sovražnih pozicij so voji ob 10. uri ponoči odrinili v smeri proti Čajlampu in proti Bezinianu. Beziniani so naši lovci naskočili, se ga polastili in sovražnika prisilili, da se je moral umakniti. Na naši strani sta bila ranjena kapitan Nadejni in podporočnik Lebesni. Isto vas je že v noči 22. pr. m. rekognosciral oddelek prostovoljnih lovcev; kapitan Vorotnec je vdrl v vas in z golo sabljo pobil dve japonski straži.

Zjutraj 26. pr. m. je neki sovražni oddelek zašel v zasedo, ki so mu jo nastavili naši lovci. Od Japoncev je bilo ranjenih 5 mož, dva pa sta bila ubita. Dotični oddelek je spadal k 21. rezervnemu polku. Ponoči 26. pr. m. je skušala naša pehota alarmirati japonski tabor zapadno od Šujkalina. Ob gorskem prelazu pri imenovanu vasi se je pokazal japonski zrakoplov, na katerega so naši voji nemu doma začeli streljati. Od strelav začet je zrakoplov padel na tla. V četrtek 27. ste dve sovražni bateriji bombardirali neki grič, dva kilometra južno od vasi Jansintina, od 7. ure zjutraj do večera. Okoli četrte ure zjutraj so Japonci navalili na imenovani holm. Naše kompanije so se z vso silo postavile v bran, a so se končno le umaknile na svoje glavne pozicije. Ko so se naši voji vrnili, je naša artiljerija z glavnih pozicij odkrila najljutejši ogenj na dotični grič ter prisilila Japonce, da so se morali zopet umakniti.

Operacije ob reki Šaho.

»Rus« poročila iz Mukdena: Japonci so sicer zapustili železniško postajo Šaho, a Rusi je niso zasedli,

ker imajo Japonci v strelni daljavi od mosta preko reke Šaho močne utrdbe, od koder lahko obstreljujejo postajo. Most je nevtralen. »Birževija Vjedomosti« javljajo, da so se donski kozaki, ki so pravkar dospeli na bojišče, pri zadnjem japonskem napadu na »Goro osamelega drevesa« posebno odlikovali. Naval je bil uspešno odbit. Kakor poročila »Novoje Vremja«, ni sedaj na tej gori niti enega drevesa več, ker so ruski vojaki vse posekali in jih porabili za kurjavo.

»Berliner Tagblatt« poročila iz Mukdena: Oba nasprotnika sta se močno utrdila in si stojita nasproti v strelni daljavi. Vsak dan se vname artiljerijski boj. Od dne do dne postajajo utrdbe silnejše. Nobeden ne more naprej, nobeden neče nazaj. Takšen položaj dveh velikih armad je edini v zgodovini. Ta položaj se lahko spremeni samo v slučaju, ako dobi ruska armada dovolj novih vojev na pomoč.

Iz Londona pa se javlja, da se Rusi pripravljajo stopiti v ofenzivo, kar bi bilo znamenje, da se čutijo že dovolj močne, začetni nov boj.

Ruska armadna poročila.

General Kuropatkin je 30. pr. m. poslal tole brzojavno poročilo: V soboto 29. t. m. nisem prejel nobenega poročila o kakšnih spopadih s sovražnikom. 28. t. m. so naši kozaki na pohodu po ljutem boju, katerega se je tudi udeležila artiljerija, zavzeli vas Ehjantankean. Sovražnik se je umaknil v Sandepur. Japonci so 28. t. m. poskušali naše lovce pregnati iz neke vasi, ki leži en kilometer zapadno od Čaulianpa, obstreljujoč njihove pozicije neprestano ves dan. Vkljub temu pa so se lovci držali izgubivši neznatno število svojega moštva. Japonski oddelek, obstoječ iz dveh kompanij in dveh eskadronov, je skušal naše predstraže potisniti iz vasi Ekham, šest kilometrov južno od gorskega prelaza Vanfulme, a je bil pri napadu odbit. Naši lovci so se v noči z 28. na 29. pr. m. odpravili na rekognosciranje v smeri proti gori, na kateri stoji budistiški tempelj, dva kilometra južno od Jansintuna, s katere smo se 27. pr. m. umaknili. Lovci so zavzeli na nepričakovan način spodnji del utrdbe, kjer so bili izpostavljeni najljutejšemu ognju. Pet strelcev se je priplazilo na vrh gore in sona povratku vzeli sabo enega težko ranjenega našega vojaka, ki je v boju 27. pr. m. obležal na bojišču. Nato se je celi oddelek zopet umaknil na svoje pozicije. Neki drugi lovski oddelek, ki se je ponoči utihotapil do sovražnih utrdb ob Putilovi gori, je prižgal dva signalna droga in je s tem alarmiral zapadni del sovražnih pozicij. Lovci so zasedli vas Finsin, en kilometer južno od Liondriatana, kjer so jih Japonci z veliko premočjo napadli, da so se

morali umakniti proti Ludzianu. Ob zori pa so zopet prišli z ofenzivo in so zavzeli Finsin, ki so ga preje Japonci do tal požgali.

General Saharov pa poroča z dne 31. pr. m.: Japonci so včeraj ob 4 uri popoldne poskušali navaliti na naše utrdbe severno od vasi Linšipu, a so bili odbiti.

Japonska artiljerija je ob 10. uri ponoči jela obstreljevati naše pozicije na desnem krilu. Nato smo slišali pri vasi Linšipu, kamor smo poslali naše lovce vznemirjati sovražnika, silno pokanje pušk, ki je pa okoli 2. ure popolno prenehalo. Japonska artiljerija je skoro vso noč obstreljevala naše pozicije.

Dodatno še javlja Kuropatkin k svojemu gori navedenemu poročilu, da Japonci pomičejo svojo armado z zapada proti vzhodu in da dobivajo tako z juga, kakor iz okolice Fengvančenga nove voje na pomoč. Iz tega se da sklepati, da bodo, čim bo reorganizacija armade dovršena in bo vreme nekoliko gorkejša, stopili v ofenzivo. Temperatura pada ponoči na 6 stopinj pod ničlo.

Ob pragu odločilne bitke.

Iz Mukdena se poroča, da so Japonci prekoračili reko Šaho jugovzhodno od Mukdena. Splošno se pa pričakuje, da se še ta teden vname velika odločilna bitka.

30. pr. m. ob 5. uri popoldne je bilo opaziti, kakor da bi Japonci, ki so se v manjših oddelkih pomikali proti ruskim pozicijam pri Tunhovu, stopili v ofenzivo.

»Berliner Tagblatt« pa se poroča iz Mukdena: Japonci so se zadnje dni jeli zelo sumljivo gibati. Rusi pričakujejo, da bodo Japonci navalili nanje na zapadu. Položaj še sedaj ni popolnoma jasn. V nekaj dnevih bo razdelitev ruskih vojnih sil popolnoma spremenjena.

Zatrjuje se, da je japonska vojna uprava vzela poldrugo divizijo iz oblegajoče armade pred Port Arturjem in jo poslala maršalu Ojami na pomoč, vendar pa se o resničnosti te vesti resno dvomi.

O izrednem junaškem činu poveljnika ene kozaške baterije, pobožnika Gavrilova, se poroča: Japonci so z dvema bataljonoma in osmimi topovi stopili v ofenzivo z namenom, da bi pregnali kozaške prapore generala Miščenka s sosednjih hribov. Ko je Gavrilov opazil nevarni položaj, je hitel obupno se borečim praporom na pomoč in odkril na Japonce najljutejši ogenj. Oba bataljona sta bila skoro do zadnjega moža pobita in vsi topovi razen dveh popolnoma uničeni.

Prepir za prestol v kneževini Lippe.

Berolin, 1. oktobra. Zvezni svet je sklenil: 1. vladarstvo grofa Leopolda Lippe-Biesterfeld je pravomočno; 2. ostala preporna vprašanja naj razsodi posebno razsodišče iz članov drž. sodišča pod predsedstvom katerega vladarja.

Črna gora in Srbija.

Cetinje, 1. novembra. Včeraj se je vršil velik shod črnogorske mladine zaradi pisave nekaterih srb

skih listov proti knezu Nikoli, ki so kneza dolžili, da je dal zastrupiti pravosodnega ministra Šaulića. Sprajela se je enoglasno resolucija, v kateri se ostro obsoja taka pisava ter kliče dotičnim listom: Ali ne veste, v kakem času živite? Ali ne veste, komu s tem služite?

Domače in razne novice.

— **Nedolžni škof.** Ljubljanski škof je imel svoj čas na Uncu pri Rakeku pridigo, v kateri je posebno mnogo govoril o skušnjavah in čistosti. Med pridigo se je razgrel tako, da je poskakoval sem in tja — ljudje so se že bali, da skoči s prižnice — ropotal kar se je dalo in se končno začel biti s pestjo po prsih in vpiti: Jaz sem nedolžen, jaz sem premagal vse skušnjave, jaz sem nedolžen! V cerkvi je bilo seveda tudi polno duhovnikov in med njimi kot klerikalec in velik lahkoživec in babjek znan kaplan. Ta je z ironičnim usmevom poslušal svojega višjega pastirja, in ko je škof začel vpiti: »Jaz sem premagal vse skušnjave, jaz sem nedolžen«, tedaj je kaplan sicer polglasno, a vendar tako, da so ga slišali vsi, ki so stali okrog njega siknil: Jaz tudi! Efekt tega porogljivega vzklika se ne da popisati. Duhovniki so se kar lomili pritajenega smeha, zmanjkovalo jim je sape, kri jim je silila v glavo in bati se je bilo, da se nekateri hinavski fajmoštri ne zaduše. Po vsi deželi je šel glas o ti škofovi pridigi in o škofovi nedolžnosti, in povsod se ljudje niso mogli nasmejati temu smešnemu dogodku. Enak efekt, kakor s to slovečo pridigo o svoji telesni nedolžnosti, doseže škof Anton Jeglič tudi s svojo v »Slovenec« priobčeno izjavo o svoji politični nedolžnosti. Tisti škof, ki z uradnimi pastirskimi listi agitira za klerikalne kandidate, ki ukazuje razpostavljati Najsvetejše za zmago klerikalcev, ki v svojih pridigah po deželi hujska in ščuje proti napredni stranki in naprednemu časopisu, tisti škof, ki ima po cerkvenih zapovedih ne le pravico, nego tudi dolžnost, da skrbi za to, da postopajo klerikalni poslanci vedno v soglasju s škofom, ki ima dolžnost, gledati, da klerikalni poslanci ničesar ne store, s čimer se on ne strinja, ta škof pravi zdaj v »Slovenec«, da se čisto nič ne zmeni za početje klerikalne stranke, da pušča poslancem polno prostost, da ukrepajo in postopajo, kakor spoznavajo za najbolje. Oh — ta ljuba nedolžnost ljubljanskega škofa. Klerikalni poslanci in duhovniki so začeli revolucijo, s katero delajo deželi ogromno škodo, a škof je na tem popolnoma nedolžen. Nobeno jagnje ni tako čisto in nedolžno kakor škof! Le prava sreča, da v Rimu ne vedo, kako škof zanemarija svojo dolžnost, sicer bi ga še v penzijo poslali. No, pa penzije se škofu ni bati, ker bo lahko s stotisoč dokazi posvedočil, da ni tako nedolžen, kakor se dela, da vse, kar store klerikalci, store z njegovo vednostjo in z njegovim privoljenjem in da so tudi revolucijo začeli z izrečnim privoljenjem škofa Antona Jegliča. Če so se duhovniki in posvetnjaki že smejali, ko je škof na Uncu pridigoval o svoji telesni nedolžnosti, kako se bodo šele smejali sedaj, ko oznanja »Slovenec« škofovo politično nedolžnost.

— **Pogreb dr. Lucića in farška strast.** Iz Vipave se nam

poroča: Dne 27. t. m. smo zagrebli tukaj prerano zamrlega okrajnega zdravnika dr. Pavla Lucića. Mož je bil v obče priljubljen radi svojega mirnega, koncilijantnega vedenja, radi svoje v resnici požrtvovalne uslužnosti, s katero je opravljal svoj poklic, in radi svoje doslednosti, s katero se je izkazoval kot odličen narodnjak. Svoj blagi čut je dokazal tudi po vzornem vedenju do svoje matere, kateri je bil vsa zaslomba in katera je po bridkih skušnjah prejšnjih let našla sladki oddih na strani vrlega sina. Vse to je izbrisala neizprosna smrt. Mati žaliuje, malo da ne do obupnosti, po edini zaslombi; prijatelji pogrešamo vedno nam ljubega druženika; vsak narodnjak pogreša mirnega in doslednega poštenjaka. Ni čuda torej, da je bil pogreb za tukajšnje razmere v resnici sijajen. Preseñetila nas je obilica vencev, mnoga udeležba tudi iz oddaljenih krajev in lepo število dostojanstvenikov. Prav ta dan se je pokazalo, kako priljubljen in dobro poznat je bil mirni in jedrnat pokojnik. Menimo, da je ravno to nepričakovano pripoznanje, katero si je pridobil pokojni dr. Lucić zbudilo precej globoko v farško strast, ker je šinila kar ognječa in čez vse surovo na dan. Pelo se je Luciću pri hiši, preneslo krsto potem kakor navadno v cerkev in tam po duhovnem opravilu jelo peti zopet žalostinko. Vse mnogoštevilno ljudstvo je poslušalo lepo ubrano petje, kar prikoraka dol po cerkvi grdogledi dekan, stopi med pevce in jim zabrani nadaljevanje petja. Zakaj? Tega še sedaj ne vemo. Do sedaj se je še vselej, kadar so pevci nastopili, pelo drugo žalostinko v cerkvi, tretjo na pokopališču. Sedaj se je na grd način petje v cerkvi zabranilo in ginjene častilce pokojnika globoko užalilo. Zakaj ste povzročili ta škandal, gospod dekan? Kaj ni dovelj, da prenašamo po naši deželi srboritosti kaplančkov, petelinčkov, kaj tudi že priletni ogradniki bodo jeli izzivajoče nastopati? Dobro znano vam je, da se je do sedaj še vselej pri pogrebih druga žalostinka v cerkvi pela, vedeli ste, da se bo to tudi sedaj zgodilo, vedeli ste, da so pogrebci vzeti za pokojnika, da se vse dostojno in mirno vede in vi posežete vmes tako žaljivo, da ne rečemo kaj hujega? Zakaj niste pevcem naznanili že poprej, da v cerkvi ste vi gospodar in ne pripustite petja? Zakaj niste zabranili petja še zadnji trenutek ko se je petje v cerkvi intoniralo? Ne, sredi petja, ko je vse zamišljeno poslušalo, ste v skledo plunili, gospod dekan. In to je grdo. Vsak drugi stan, bi se tacega postopanja svojega druga sramoval, vaš bo morda še ponosen in kdor vaših ni tak, bo molčal in želel, ker taka je sedaj vaša struja in ne bo čuda, ako nas dovede do tega, da se bomo poskrbeli pogrebe brez cerkve in njenih organov. Zdaj imamo zopet nov dokaz, da se farška strast znaša tudi nad mrtvimi, ki niso bili klerikalci.

— **Ta je izvrstna!** »Domo-ljub« se iz Šentrupertske doline laže, da so liberalci v deželnem zboru kmetom snedli 150.000 K. Hinavako dostavi: Tudi po naši dolini bi marsikdo kaj dobil. Kmetje, pri volitvah pokažite liberalcem vrata: najprej 150.000 K, potem boste šele z nami govorili! Resnica pa je, da je dr. Šusteršič s svojimi tovariši kmetom snedel 75.000 K, ker se je ta katoliška družba v deželnem zboru vedla

kakor pijana drhal. Po dr. Šusteršiču predlaganih 150.000 K so le bile pene, po finančnem odseku predlaganih 75.000 K bili so pa pravi denar. In tega so snedli katoliški poslanci svojim volilcem! Zatorej pokažite, kmetje, pri volitvah klerikalcem vrata!

— **„Ricmanje“.** Tržaški škof Nagl divja med primorskimi Slovani in tepta slovanske pravice s tako krutostjo in takim nasilstvom, kakor kak Džingis Kan. Način njegovega postopanja je bil pojasnjen v člankih, ki smo jih priobčili o ricmanjski aferi. Tam je dokumentarično in neovržno dokazano, kako postopa škof Nagl. Računi o tem človeku so za vsacega poštenega Slovenca sklenjeni. V tem, ko hodi Nagl svojo pot naprej in preganja slovenstvo, bi se pa rad delal nedolžnega in zato je izdal brošuro o ricmanjskih zadevah. Izvedeli smo za to brošuro iz listištja tistih duhovskih kukavic, ki imajo tako malo časti v sebi, da zagovarjajo celo nemškega škofa Nagla. Nam pa se škof Nagl ni upal poslati svoje brošure. Ali se boji, da bi jo vzeli na kritično rešeto?

— **Celovški „Mir“.** V zadnjih letih smo se opetovano bavili s celovskim »Miro«. Opozarjali smo, da ne ustreza potrebam sedanjega časa in da ne zna izpolnjevati svoje misije med koroškimi Slovenci. Vsi naši navsveti, naj se »Mir« postavi na odločno narodno stališče, so bili dolgo časa bob ob steno. A dasi nas ni pri tem prizadevanju noben drugi list podpiral, so v Celovcu naposled vendar spoznali, da imamo le prav in pred kratkim se je »Mir« postavil na tisto stališče, ki smo ga mu mi toliko časa priporočali, in začel je pisati in postopati tako, kakor smo mu mi v tolikih člankih nasvetovali. »Mir« ima novega urednika in reči se mora, da je sedaj dober list in da utegne mnogo koristiti narodni probuji koroških Slovencev. »Mir« je sedaj napreden list in da to ni samo navidezno, je pokazal s tem, da je tudi nemške klerikalce v nekih slučajih zavrnil. Na žalost se kaže, da to nekaterim krogom ni všeč. V zadnji številki je »Mir« priobčil sicer jako previdno pisano notico, v kateri se mora opravičevati zaradi premembe smeri in zavračati očitjanje, da se s poudarjanjem odločno narodnega stališča hoče morda napraviti nekako zev med gotovimi sloji naroda. Okolnost, da se mora »Mir« opravičevati, ker se je postavil na odločno narodno stališče, je preznačilna in svedoči kako žalostne razmere so morale vladati na Koroškem, če se čujejo glasovi, da se hoče s poudarjanjem odločno narodnega stališča napraviti zev med — duhovniki in posvetnjaki. O tem bi se dalo marsikaj pisati, ali zaradi ljubege miru in ker upamo, da ostane »Mir« na potu, ki ga je nastopil, se hočemo vzdržati vsake nadaljne opazke.

— **Obsodba medvodskega župana.** Poročali smo že, da je bil medvodski župan, malopridni oče Smove, pri okrajnem sodišču v Škofji Loki obsojen na tri tedne zapor, ker je župnika Antona Berceta žalil s tem, da je pred možmi cele fare trdil, da je le župnik kriv vseh preprirov in vsega sovraštva v fari. Smovcu se je kazn poostrišla s tem,

da bo vsak teden enkrat v temni celici na trdem ležišču premišljeval o svojih grehih, katerih je njegova vest vsa črna. Mogoče, da bo škof Bonaventura zopet trdil, da je bil njegov prijatelj Smove le radi krivega pričevanja obsojen, kar je že opetovano naglašal. Škofu svetujemo, naj poštenih ljudi nikar ne dolži krive prisega, sicer ga tudi njegova imuniteta ne bo več obvarovala zaslužene plačila. Oče Smove je zdaj že osmiš povabljen na nezabeljeni ričet v keho, a kakor se vidi, je nepopoljšljiv hudodelec.

— **Časi se spreminjajo in ljudje tudi.** Iz Velike Bukovice pri Ilirski Bistrici se nam piše: Naša vas je bila do letos gotovo najbolj klerikalna trdnjava na Notranjskem. Ob času volitev so molile naše žene v domači cerkvi za „srečen“, to je klerikalen izid volitev, med tem ko smo možje vsi na klerikalno stran volili, in tako pripomogli, da je bil za trnovskega župana izvoljen klerikalec Fran Benigar. Za zahvalo nismo letos imeli maše na žegnanje. Vzrok je bil baje ta, da smo lansko leto imeli ples. Ako misli trnovski gosp. dekan, da nas s tem užene v kozji rog, se jako vara. Ako smo bili dosihdob klerikalni podrepaniki, ni še to nikak dokaz, da smejo farje z nam početi, kar bi se jim zljubilo. To smo jim tudi letos dovolj jasno pokazali. Ko ni bilo na naše žegnanje nobenega duhovnika maševati, smo najeli godce in praznovali „žegnanje“ tako veselo, ko že mnogo let ne. Plesali pa niso le fantje in dekleta, tudi mi možje z našimi ženkami smo se veselo sukali in prepričani smo, da nas ljubi Bog radi tega ne bo pogubil. Trnovski duhovnik naj pa le sebi pripíše posledice. Bukovica je za klerikalce za vedno izgubljena, in ako se klerikalci domišljujejo, ej, kaj to, pri volitvah jih že zopet na svojo stran privabimo, se jako, jako varajo. Pa tudi po bero naj se nikdo od duhovnikov ne prikaže na Bukovico — smo spregledali, častita duhovščina! Za časa volitev in bere smo vam dobri, drugače pa nas ne poznate ali pa nas brcate kakor cučke. To smo si dobro zapomnili in na Anino se zopet vidimo! B.

— **Očka Ornig,** ki hodijo v deželni zbor, skušajo včasih nekoliko s šalami zasoliti preklicani dolgčas v zbornici. V sredo so pravili, kako se kazojencem dobro godi, in ob ti priliki je ptujski poštenjak take imenitne zbijal, da se je zbornica krotala iz polnih grl. Očka Ornig res prav dobro umevajo dolžnosti ljudskega zastopnika. Ztaj se drugim poslancem veselo godi, saj imajo dovolj vaka, ki jim skrbi za šalo in smeh. Kako bodo pa kaj volilci s tem zadovoljni, je drugo vprašanje!

— **Roparski napad na cesti.** V soboto ponoči se je peljal 23letni sin župana Perica iz Doberboda v Gorico. Blizu nekega gozda sta ga napadla dva tolovaja. Peric se je z njima nekaj časa bojeval, potem pa s konjema srečno utekel.

— **Zimski kurzi za zidarje, kamnoseke in tesarje** na tukajšnji c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli. Dodatno k našemu poročilu in k naznanilu šolskega ravnateljstva v inseratnem delu našega lista se nam naznanja, da bodo za obiskovalce teh kurzov tudi nekatere štipendije na razpolaganje, in sicer od 10—20 K na mesec. Dana je torej tudi manj imovitim pomočnikom navedenih obrti prilika, obiskovati nove tečaje ter popolniti svoje znanje v vedno hujšem boju za obstanek. Predmeti, ki se bodo poučevali v teku obeh kurzov, so naslednji: Geometrija in projekcijski nauk, prostoročno risanje, računstvo, prirodopis, nauk o stavbah, stavbenško risanje, nauk o stavbinskem gradivu, arhitektonsko oblikoslovje, načrti poslopij, stavbena delovrsta, nauk o mer-

jenju, nauk o trdnosti, modeliranje. Pouk v prvem tečaju se prične 14. novembra in traja do konca marca 1905.

— **C. in kr. garnizijska menažna komisija** naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da potrebuje za leto 1905 med drugimi tudi sledeče predmete: moko, krompir, riž, poper, papriko, cimet, kavo, sladkor, makarone, kis, leče, fižol proso, ječmen, koruzni zдроб, sol, avinjsko mast, slanino, kisel zelje, čebuljo, itd. Ponudbe je najkasneje do 10. novembra t. l. 12. ure opoldne poslati c. in kr. garnizijski menažni komisiji tačas pri 15 pehotnem polku v Ljovu. Dobavni razglas in pogojni zvezek sta v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani do 6. novembra t. l. na vpogled.

— **Odkritje spomenika.** Danes se v Pulju na slovesen način razkrije spomenik rajni cesarici Eli zabeti. Napis je italijanski in nemški. Ko so zbirali denar, so pa prav radi trkali tudi pri Slovanih.

— **Ustrelil se je na Reki veletržec in industrialec Luigi vitez Ossoinack.** Mož se je tudi v politiki odlikoval; bil je svoj čas vodja reške avtonomaške stranke, vedno pa velik nasprotnik Hrvatov. »Novi List« karakterizuje Ossoinacka, da je bil mož izredne delavnosti in človek uživanja, pri tem grand seigneur.

— **V rešilnem vozu umrl.** V soboto je Čenetovega hlapca Martina Trškana iz Hradskega vasi št. 23 vrgla božjast in se je pri padcu tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom peljati v deželno bolnišnico. Umrl je pa že med potom v vozu. Star je bil 36 let.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1.) Janez Marn, delavec iz Zgor. Bernika, zaradi raznih zločinov že 8 krat kaznovan, je v Senčurju Janeza Kuharja v prepiru z nožem sunil v desno nogo; on sicer trdi, da je to storil v silobranu, kar pa ni bilo resnično. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe. — 2.) Anton Gorjanc, delavec v Podtaboru je poslal pismo Petru Pokornu, posestniku na Primskovem, v katerem navaja, da bodo njega in tedanjega njegovega hlapca, če mu ne pošlje molčnine, ogradil, češ, da sta ta dva pred več leti pri sosedu Mihi Brvarju pokradla, da jih je on videl in sicer Pokorna stati na njegovem vrtu tik Brvarjeve hiše, da mu je ta še zaklical, »beži« in da je na to njegov hlapec skočil iz Brvarjeve hiše in bežal na Pokornov pod. Svéda se je vse to izkazalo kot podla laž. Obsojen je bil na 15 mesecev težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. — 3.) Valentin Lušnar, posestnik v Kravjem brdu, je s svojo ženo in otroki prav nečloveško ravnal. Pretrepaval jih je brez vzroka in jim nevarno preti. Tako je grozil ženi z besedami, da jo bo ubil; neki večer jo je v hosti med Ihanom in Kravjim brdom zgrabil za jopo in za karklo, ter ji z odprtim nožem v roki, z zobmi škripajoč in preklinjaje grozil z besedami: »no, boš orknil hudič, ti si kriva, da nič nimam in da sem bil zaprt; ni čuda, če je tako surovo ravnanje nasproti ženi povročilo njeno prezgodnjo smrt. Tudi svoji tašči je večkrat preti rekoč: »orkni, stari hudič, če ne te bodem ubil«. Ko je bila pred smrtjo njegova žena pod prisego za pričo zaslišana, je izpovedala, da obdolženec za svoje otroke ni imel nikoli dobre besede; pustil jih je stradati in jih pretopal. Ko je prišel pozno v noči domov, je večkrat z nogo sunil v zibelko, ki je v njej spal mali Tinček, da je iz zibelke padel. Pri taki priliki je tudi zgrabil nekoliko starejšega Joška, ter ga vrgel s postelje pod klop. Oba otroka sta umrla. Ko sta že za smrt bolna ležala, ni obdolženec pustil iti ženi po zdravniku in je odvrnil: »Naj

orkneta, za take hudiče ne boš hodila po zdravniku!« Sodišče ga je obsodilo na 3 leta težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. — 4.) Jože Gregorec, črevljarski mojster v Šmarju, se je vmešaval v prepir med Ano Štepec in Marijo Gregorec pri šmarčinskem vodnjaku Janez Štepec, mož prvoimenovane, je imel v rokah cepc, obdolženec pa gnojne vile. Jožefa Štepec je stopila pred svojega očeta in zavpila proti Jožefu Gregorcu: »Ne boš ti mojega očeta tepel, ti črni ravbar!«. To je pa obdolženca tako razkašilo, da jo je z ročajem gnojnih vil tako udaril po glavi, da je padla vznak, nato je pa še očeta z vilami mahnil po hrbtu in desnih lehteh. Obsojen je bil na 6 tednov ječe.

* **Najnovejše novice.** Afera barona Wallburg-Staudinger. Sodišče v Budapešti je barona Wallburga oprostilo, češ, da bi mu iz ponarejanja matrike ne mogla nastati nobena gmotna korist, ker je treba za vsako poroko člana cesarske rodbine, da privoli v to cesar. Poroka nadvojvode Ernesta bi bila pod vsakršnim pogojem neveljavna, ker ni k temu privolil cesar. Kaj pa Staudingerjeva obsodba?

— Anarhisti? Justično palačo v Milanu so zažgali baje anarhisti, toda požarna bramba je še pravočasno rešila drago poslopje.

— Strašna rodbinska drama. 30letni železniški uradnik Frid. Bruckner na Dunaju je uvidel, da vsled jetike ne bo mogel več služiti. V obupu je ustrelil svojo ženo, hčerko in sebe. Mož in žena sta mrtva, dočim deklica še živi.

— Spomenik pesniku Mickiewiczu so odkrili predvčeršnjim v Lvovu z veliko slovesnostjo.

— Italijanska fakulteta v Inomostu se odprla 4. t. m. brez vsakršne slovesnosti in brez navzočnosti oficialnih oseb.

* **Posledica praznovanja.** V Kingstownu (Amerika) je policija preiskala zločin o umoru malega belega dečka, čigar srce in ročice so našli pri nekem zamorskem čarovniku na otoku Santa Lucia. Sedaj so zaprli nekega zamorskega mesarja in dognali, da je to storil v barbarškem praznovanju. Mož je imel radi neke zadeve opraviti pri sodišču in je skušal potom čarovništva vplivati na sodnika. Radi tega je mesar po nasvetu nekega prijatelja izvalil belega otroka v svojo hišo, kjer ga je umoril in njegovo truplo razkosal. Potom sodne preiskave se je dognalo, da je otroka zadavil. Roke mu je zapestjo odrezal in srce ter leva pljuča so bila tako lepo izrezana, kakor bi to storil kak zdravnik.

* **Nečuvana potratnost.** »Novoje Vremja« hudo napada moskovske bogatine, ker razmeroma zelo malo žrtvujejo za vojsko, dasi imajo v rokah skoraj bogatstvo cele Rusije. Darovali so dosedaj le kakih 6 milijonov, to je svota, ki bi jo bil mogel žrtvovati samo eden izmed njih, ne da bi tega občutil. Za druge stvari pa so ti milijonarji skrajno potratni. Tako je daroval eden teh krezov svoji ljubici kopalno kad iz suhega zlata.

* **Kuropolitina hči.** Angleški listi poročajo, da živi v Marylandu v Zedinjenih državah hči generala Kuropolitina, o kateri misli oče, da je že davno umrla. Ista je hči iz prvega Kuropolitinovega zakona. Njena mati je vsled vpliva jezuitov prestopila v rimsko-katoliško vero, vsled česar ji je bilo nadaljno bivanje v Rusiji onemogočeno. Odpotovala je v inozemstvo s svojo hčerjo vred. Po smrti svoje prve žene se je Kuropolitin drugi oženil. Druga njegova žena ni trpela mlade in lepe pastorko, vsled česar je hči nedomoma pobegnila iz očetove hiše v inozemstvo. Njeni prijatelji so naznanili Kuropolitinu, ki je bil tačas v Sibiriji na službovnem potovanju, da se mu je hči ubila. Hči pa je med tem odpotovala v Zedinjene države ter vstopila v neki samostan. Tam je živela do sedaj

mirno, da se ni ničesar slišalo o njej. Stvar se je šele sedaj zvedela, ker je deklica zbolela vsled strahu, da ji oče pade v vojni.

* **Živila so se podražila.** Ker so se malone podražila vsa živila, morajo naše gospodinjne povsod misliti na nove prihranke. Pri tem naj opozarjamo na to, kar smo poudarjali že čestokrat, da si tisti, ki uporabljajo Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, dokaj prihrani, se celo v mnogih primerih popolnoma odreče zrnati kavi in tako lahko poravnava marsikaj, kar izdaja več. Gospodinje, ki so brez predsodka, že davno prinašajo „čisto“, Kathreinerjevo kavo na mizo, in izkušnja uči, da je ne opusti nihče več, kdor se je je navadil. Močno pripravljena, je „Kathreinerjeva Kneippova sladna kava“ jako prikupnega okusa in zlasti za otroke redilna in krvotvorna. Pri tem je treba dosti manj mleka, da se doseže okusna kavina barva, nego ob uporabljanju močno barvajočih kavinih surrogatov, torej prihranek tudi tu. Zategadelj poudarjajte pri na kupovanju vselej ime Kathreiner, zahtevajte le izvirne zavojke s sliko župnika Kneippa in ne jemajte niti odprto odtehtanih oprazenih izdelkov, niti malovrednih posnemkov v drugačnih zavojih.

* **Gospa pl. Hervay pred sodiščem.** V ponedeljek se je završila ta razpita afera. Zaslišan je bil brat pok. okr. glavarja nadporočnik pl. Hervay, ki je izpovedal, da mu je bila obtoženka takoj sumljiva kot sleparica in pustolovka, da je tudi kmalu zvedel, da je bila že večkrat omožena, toda brat tega najbrže ni vedel, ker je obtoženka vedno pazila, da nista brata nikoli mogla sama govoriti. Tudi v nadaljni razpravi se je pokazalo, da je ta ženska dosedaj živela od samih lažij in sleparij. Bigamija se ji je neovrženo dokazala. Obsojena je bila v štirimesečno ječo. Zagovornik je takoj prijavil ničnostno pritožbo ter predlagal, naj se do tačas obsojenka izpusti proti kavciji 7315 K, h kateri svoti prispeva tudi on 2000 K. Sodni dvor je sklenil, da jo izpusti le za kavcijo 15.000 K. Sedaj se pozivajo dnajski listi, naj prispevajo za kavcijo.

* **Kaj je na dnu morja.** Človek sam ne prodre daleč v vodno globino, s potapljalnim zvonom pa le v globine kakih 50 metrov. Izvanredno sestavljeni stroji omogočijo mu še le pohod v globine 250 metrov in več. Najbolj rabijo dandanes takozvane potapljalne stroje. Ti obstoje iz vodoneprodorne obleke, ki dovoljuje ob rednem dovajanju zraka v nepoznatih globinah večurno delo. Težki, svinčeni uteži na prsih, na hrbtu in na nogah vlečejo potapljavca na dno, odprtini pred očmi masita veliki, močni šipi, potom vrvice, roga ali telefona pa se more sporazumeti z zgornjim svetom. Zračna sesalka mu dovaja zrak in električna svetilka mu sveti v globini. Spomine iz morskih globin priobčuje najslavnejši vseh sedaj živečih ameriških potapljavcev, Pearce, ki si je pridobil v tem poklicu tekom 40 let dokazano 5000 premij in zelo veliko premoženje. Ako čitamo popise dogodkov v morskem dnu, treba je že dobršno močnih živcev, da človeka ne pretrese groza. Strašni prizori so se nudili pri tem njegovim očem — prizori, kakršnih celo pesnikova domišljija na vrhuncu groze in strahu ne doseže. Po vrsti je odkril pošastne ladje: „Kadiks“, „Drummond Kastle“, „Odeu“ in oceanski parnik „Ville de Palerme“. Skoro že ni na zemljevidu dela morja, katerega bi on še ne bil proučil. Ne daleč od Queenslandije je gledal l. 1875. skoro precej po pogreznjenju nekega oceanskega parnika njegove utopljenice še deloma prav tako, kakor so živeli. Sedeli so za bogato obloženim omizjem in pri vsakem valovanju so se premikale od rib in drugih morskih živali razjedene, nečuvno izpremenjene glave mrtvecev, tako, da je bilo skoro videti, kot bi bili globoko spodaj na morskem dnu še sedaj pri življenju. Iz očesnih jamic je videl laziti zoprne morske živali, ki so se bile tam ugnezdile; med

mrtveci so se igrali roji malih rib, katere so željno na mrtvece obirale. Opetovano je zapazil tudi pri svojem delu, kako so požrešne velike ribe plavale na tanko cev, po kateri je bil sam v zvezi z gornjim svetom, in po kateri so se hranila njegova pljuča. Nedaleč od Sokotore je preiskaval neko ogromno ladjo in našel v kabinah v vsaki postelji še okostje, katero je tam v polutemi globine, izgledalo prav tako, kakor gibajoča se pošast. Sploh Pearce svojih del še ni dovršil, in kdo ve, da ne bo nekega dne obiskal tudi „Bour-gogno“, da jo ugrabi morju z vsemi njenimi zakladi. Res, morje krije milijone. Pred kratkim se je poročalo iz glavnega španskega mesta Madrida, da hočejo v pristanišču Vigo, ki leži na severovzhodni obali Španske, dvigniti iz morja zaklad. V pristanišču se nahaja velika jahta, katero noč in dan strogo nadzira ena španska vojna ladja. Na jahti se nahajajo razni novi stroji, ki jih je iznašel Italijan vitez Josip Pino, ki hoče s pomočjo teh strojev dvigniti zaklad, ki se nahaja na morskem dnu že 200 let. Zaklad je gotovo v morju. Meseca oktobra 1702. sta se v pristanišču pogrezni dve španski ladji, ki sta pripeljali iz Mehike zlato, srebro in druge dragocenosti. Že večkrat so poizkusili, da bi dvignili ta zaklad, toda do zdaj brez uspeha. Zaklad, ki leži na morskem dnu, cenijo na 560 milijonov kron. Španska vlada in tudi iznajditelj vitez Pino se nadejata, da se jim v kratkem posreči dvigniti zaklad.

* **Ukradena hiša.** V budimpeštanski okolici so prodali zaradi dolgov nekemu Šandorju Usik posestvo s hišo vred. Usik pa se je kupcu hudo maščeval. Ko je 24. t. m. prišel novi posestnik s svojo družino in živino, našel je mesto, kjer je stala hiša popolnoma prazna. Od cele hiše ni bilo niti treske. Usik je ponoči leseno, z opeko krito hišo ukradel.

* **Japonski kmet in vojska.** Bremena vojske z Rusijo nosi japonski kmet. Javna tajnost je namreč na Japonskem, da skuša vsak Japonec pri odmerjenju davkov prevariti japonske davčne oblasti, in to tudi najvišji japonski stanoviti. A kmetiču to ni mogoče, ker svojega zemljišča ne more prikriti. A ne samo, da plačuje davke, tudi v armadi služijo ponajveč kmetje in njih sinovi. Uradnikom in pa trgovcem namreč na Japonskem ni treba služiti v armadi in zlasti manjka tudi enoletnih prostovoljcev. A japonski kmet rad prinaša zahtevane žrtve, ker je mnenja, da je Rusija smrtni sovražnik Japonske. Na Japonskem splošno sodijo, da bo vojska trajala dve leti, kljub temu so pa Japonci mnenja, da bodo lahko vzdržali bremena dogotrajne vojske.

* **Plodovit romanopisec.** Nedavno umrli ameriški pisatelj Colonel Ingraham je spisal v svojem življenju nad tisoč romanov. Vsak njegovih romanov je obsegal do 100.000 besed, nobeden pa ne manj kot 60.000. Pisal pa je le po naročilu. Toda založniki so tako mnogobrojno naročali pri njemu romane, da bi jih bil lahko oddal še petkrat več, ako bi jih bil mogel le pisati. V Ameriki menda ni časopisa, ki bi ne bil priobčil katerega njegovih romanov. Povprečno je napisal na dan 10.000 besed. Da bi spravil še več svojih fantazij na papir, je sprejel zadnjih deset let 4 dame, ki so mu stenografirale in prepisovale romane. Sedaj je lahko narekoval na dan 20—25.000 besed. V treh dneh je spisal roman, ki je obsegal nad 60.000 besed. Kaj takega še pred njim ni zmogel noben pisatelj. V svojem 40 letnem pisateljevanju je spisal najmanj 60 milijonov besed.

* **„Sveta vojska!“** Dopisnik „Novoje Vremja“ v Kjakuti piše svojemu listu o gibanju, ki je nastalo med Mongoli v Srednji Aziji. V Mongoliji je navada, da se zbirajo v Urgi, največjem mestu one pešene pokrajine, vsako leto božjepotniki, kajti Urga je za budistične Mongole nekaka Meka. Verniki, katerih je večkrat nad 100.000, porabijo to priliko, da se pogovore o političnih in verskih vprašanjih. To

pot je bilo na vrsti tudi tibetsko vprašanje. Sklenili so, odposlati v središče Mongolije karavano potujočih lamov. Namen te ekspedicije je sicer neznan, toda slutijo, da se vrše priprave za sveto vojsko proti osvojiteljem Tibeta. Te vojske bi se udeleževali tudi ruski Burjati in vojniki bi se raztezali celo do Kitajske in Indije. Mongoli so prepričani, da bi jim Rusija pomagala, ter se nameravajo obrniti za pomoč na carja. Oni hočejo celo središče budizma preložiti v Sibirijo. „Priateljstvo z Mongoli,“ pravi dopisnik, „bi bilo za Rusijo zaščita proti Kitajski, njihovo sovraštvo bi pa Rusiji delalo mnogo težav. Angleži gredo Japoncem na roko, delajo nemire v Tibetu in Mongoliji. Pripravljeni moramo biti na vse eventualnosti.“

Loterijske srečke.

Dunaj, 22. oktobra.	74, 77, 11 66, 8.
Trst, 29. oktobra.	48, 12, 21, 7, 11.
Praga, 2. novembra.	47, 66, 82, 79, 33.
Linc 29. oktobra.	85, 77, 59, 21 31.
Gradeo, 22. oktobra.	9, 32, 87, 41, 69.
Brno, 26. oktobra.	49, 8, 39, 87, 79.

Šunka

s kožo 1 gld. brez kože 95 kr. brez kosti s kožo 1 gld 10 kr. kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld, goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld. iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrska la sa'lame 1 gld. 70 kr., salame a la ogrske trde 1 gld. 50 kr. kila. Velike klobase po 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Dr. IVAN ORAŽEN
Wolfve ulice št. 12
odpotuje
na ortopediški klinični zavod in
ne ordinuje do Božiča.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro
v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.
Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na svojo firmo.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-; belega, jako mehkega, skubljenega K 18-; K 24- snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36-. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame 3 proti povrnitvi poštnih stroškov. 3002

Benedikt Sachscl, Lobes 35.
pošta **Plzen na Češkem.**

Izrsten okus kave dosežete s primestanjem

Vydrave žitne kave

POSKUSITE! — Vzorec dragovoljno. Poštno 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem razstoj pošiljam brezplačno.

Vydrave žitne kave kava Praga 1911

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

FRANC JOŽEFOVA GRENČICA

„pravzaprav reprezentant grenčic“.
(V. medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Najnižje cene. Največji izbor.

Preoblike. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Red Star Line

Antwerpen New York

Red Star Line

Deča zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen Hitra in varna vožnja z moderno opravljenimi novimi brzoparniki te solidne

družbe pri poštini in snažni posredstvi Natančen zanesljiv pouk in veljavne listke po

New York **Philadelphi a**

70 gl. za železnico in barko

dobite v 978—24

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka osem dni. To je pribito. Vljudno st, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{3}{4}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. 223—10

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.